

HABAKUK

Kern

Habakuk is een van de kleine profeten. De betekenis van zijn naam is niet helemaal zeker. Het zou omhelzer of handenwringers kunnen zijn. Habakuk leeft vóór de ballingschap, in de tijd van koning Jojakim. Deze koning denkt alleen aan zichzelf en onderdrukt het volk. Habakuk richt zich met alle vragen die dit oproept, tot God. Hij blijft vertrouwen dat God het ook allemaal ziet én er mee bezig is. Dat vertrouwen geeft rust, zodat Habakuk toch kan zingen.

Opbouw

In hoofdstuk 1 stelt Habakuk zijn vragen aan God. Grote, postmoderne vragen als 'Wanneer komt het goed?' en 'Waarom zwijgt U?'

In hoofdstuk 2 lezen we van zijn vertrouwen in God. Dat vertrouwen maakt hem stil en rustig. Het hoofdstuk eindigt in het zwijgen van Habakuk en heel de schepping.

Waarna hij zijn lofzang kan zingen (hoofdstuk 3). Ondanks dat het niet goed gaat, is hij ervan overtuigd geraakt dat het toch goed komt.

Kerntekst

De kerntekst van dit profetenboekje vinden we in 2:3-4: 'Ook al is het nog niet vervuld, wacht maar, Hij komt zeker, Hij zal niet wegblijven. De hoogmoedige kwijnt weg, maar de rechtvaardige zal leven door zijn vertrouwen.' Vertrouwen betekent wachten op God, kijken waar Hij blijft, wat Hij doet. Deze tekst wordt in het NT drie keer aangehaald en wordt vervuld in Jezus. Ook Jezus blijft op God vertrouwen, zelfs aan het kruis. De mensen zeggen dit ook: 'Hij heeft zijn vertrouwen op God gesteld. Laat die Hem nu redden, als Hij Hem goedgezind is.' (Mat. 27:43)

Scharnierpunt

'De aarde zal vol worden van de kennis van de grootheid van de Heer, zoals het water de bodem van de zee bedekt. Aarde wees stil.' (2:14,20) Habakuks vragen overstijgen zijn privéleven, ze raken de hele aarde.

Met het stil worden en op God wachten, kantelt het gemoed van Habakuk. Ondanks alle vragen komt hij tot een loflied. We zien dit vaker in de bijbel gebeuren. Bijvoorbeeld ook in Psalmen 130 en 22.

Uitgelicht

Zien

Het valt op dat in Habakuk niet het horen en spreken naar voren komt, maar het zien:

Het gewichtige woord (last) dat Habakuk **gezien** heeft. (1:1)

Waarom laat U mij onrecht **zien** en **aanschouwt** U ellende? (1:3)

Kijk rond onder de heidenvolken en **aanschouw**. (1:5-6)

Uw ogen zijn te zuiver om het kwaad aan te **zien**. (1:13)

Waarom **aanschouwt** U de goddeloze en zwijgt U? (1:13)

Ik **kijk** uit om te **zien** wat de Heer tot mij zal zeggen. (2:1)

Schijf op wat je **ziet**. (2:2)

Wat je **ziet** wacht nog op een vastgestelde tijd. (2:3)

Kijk, hoogmoedig is hij. (2:4)

Kijk, is dit niet de wil van de Heer? (2:13)

Kijk, een beeld is gevat in goud en zilver. (2:17)

Ik **zie** hoe de tenten van Kusan zuchten. (3:7)

Habakuk ziet van alles en hij weet dat God het ook ziet. Daarover gaat hij in gesprek met God. Hij gaat met zijn vragen naar God zelf toe. Hij worstelt met God. Een beetje net als Jakob: 'Ik laat U niet gaan, tenzij U mij zegent'. Alleen Habakuk doet het niet voor zichzelf, maar voor de mensen. Dat maakt van hem een profeet.

Je mag zeker ook persoonlijk zo doordringend met God in gesprek te gaan. Dat zien we ook in de Psalmen gebeuren.

Opgemerkt

Actueel

De vragen die Habakuk aan God stelt, zijn ook de vragen van onze tijd. Daarmee is dit een actueel boekje. Hij vraagt:

Hoe lang moet ik om hulp roepen? (1:2)

Waarom toont U mij het onheil? (1:3)

Waarom verdraagt U de trouweloze, waarom zwijgt U? (1:13)

Mag hij maar doorgaan? (1:17)

Tot hoelang? (2:6)

Ook nu zijn er (wereld)leiders, en helaas ook kerkleiders, die zichzelf ten koste van anderen verrijken. Het is opvallend dat Habakuk zich niet richt tot de mensen, niet met anderen praat óver God; Habakuk gaat ervan uit dat God bestaat en wil het met hem zelf uitpraten. Wellicht dat hierbij de betekenis van zijn naam past.

Wanneer komt het goed?

Als God aan het werk is, moeten wij stil zijn. Niet alleen wij, ook de schepping, ook de afgoden ('Aarde wees stil'). God is achter de schermen altijd wat aan het doen. En het duurt niet tot het einde, dat het goed komt. Dat gebeurt 'in het midden van de jaren' (3:2). Dit zien we ook bij Daniël, waar gesproken wordt over 'een tijd, tijden en een halve tijd'.

Loflied

Als we met God leren meekijken, gaan we erop vertrouwen dat hij achter de schermen altijd bezig is. Dat vertrouwen mondt uit in een loflied! Vanwege de tactiek van de verschroeide aarde van de Babyloniërs is er geen boom meer heel. Maar al zou de vijgenboom niet bloeien... nochtans zal ik juichen! Niet omdat het al goed is, maar omdat het goed komt – door Jezus!